Hukuk Bölümü 2012/241 E. , 2012/208 K.

- **2247 SAYILI YASA'NIN 14. VE 19. MADDELERINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTIĞI**
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 27

"İçtihat Metni"

Davacı : Kamu adına Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı

Davalı/Sanık : M.L.

O L A Y : Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, 05/01/2009 günlü Soruşturma: 2008/24172 sayılı yazı ile, M.L. isimli şahıs hakkında yapılan soruşturma neticesinde, istihsal vasıtası trol takımının 1380 sayılı Kanunun 36/i bendi uyarınca müsaderesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde kamu davası açılmıştır.

GAZİOSMANPAŞA 1.SULH CEZA MAHKEMESİ: 26.05.2012 gün ve E:2009/101, K:2011/572 sayı ile, yapılan yargılama, toplanan deliller ve 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun Ek 3.maddesi son fıkrasında "idari para cezalarına karşı cezanın tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. İtiraz, idare tarafından verilen cezanın yerine getirilmesini durdurmaz, itiraz zaruret görülmeyen hallerde evrak üzerinden inceleme yapılarak karara bağlanır, itiraz üzerine verilen karar kesindir" denildiği; bu durumda suça konu eşyanın müsaderesine karar verecek merciinin idare mahkemesi olduğunun anlaşıldığı gerekçesiyle; 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun Ek 3. maddesi son fıkrası gereğince Mahkemelerinin görevsizliğine, görevli ve yetkili mahkemenin idare mahkemesi olduğu anlaşıldığından görev yönünden reddine; görevli ve yetkili mahkemenin İdare mahkemesi olduğu anlaşıldığından, dosyanın gereğinin yapılmak üzere Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar vermiş, bu karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı, 27.09.2011 sayı, E:2008/24172 sayılı yazı ekinde dava dosyasını İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne göndermiştir.

İSTANBUL 5. İDARE MAHKEMESİ: 20.10.2011 gün ve E:2011/1957 K: 2011/1489 sayılı "Gönderme Kararı" ile; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 'İdari davaların açılması' başlıklı 3. maddesinde; idari davaların, Danıştay, idare mahkemesi ve vergi mahkemesi başkanlıklarına hitaben yazılmış imzalı dilekçelerle açılması öngörülmüş; aynı Kanunun 9. maddesinde; çözümlenmesi Danıştay'ın idare ve vergi mahkemelerinin görevlerine girdiği halde adli ve askeri yargı yerlerine açılmış bulunan davaların görev noktasından reddi halinde bu hususta kararların kesinleşmesini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli mahkemelerde dava açılabileceği hükme bağlanmış ve görevli olmayan yargı yerine başvurulması sonucunda görevsizlik kararı verilmesi üzerine dava dosyasının doğrudan görevli idari yargı yerine gönderilmesiyle davanın açılmış sayılacağına ilişkin herhangi bir usul kuralına yer verilmemiş olduğu; bu durumda, ortada idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadığından Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı vermesi üzerine, doğrudan gönderdiği dosyayla yapılabilecek herhangi bir işlem bulunmadığı; kaldı ki, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun 36/i ve 32 nci maddesi hükümleri gereği, Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı'nın talebinin sulh ceza mahkemesince yerine getirileceğinin son derece açık bulunduğu gerekçesiyle; dosya esas kaydının kapatılmasına ve dosyanın Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ne iadesine karar vermiştir.

Gaziosmanpaşa Cumhuriyet Başsavcılığı Hazırlık Bürosu'nca, Gaziosmanpaşa 1**.** Sulh Ceza Mahkemesi'ne yazılan 03.01.2012 gün ve Sayı: 2012/14 sayılı yazı ile, Mahkemeleri tarafından Görevsizlik kararı verilerek görevli bulunan Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verildiği, bunun üzerine mahkeme dosyasının İstanbul 5. İdare Mahkemesine gönderildiği ve Bölge idare Mahkemesinin de 20.10.2011 Tarihinde 2011/1957 Esas, 2011/1489 Sayılı gönderme kararı ile Gaziosmanpaşa 1.Sulh Ceza Mahkemesine iadesine karar verilmiş olmakla, her iki mahkeme arasında görev uyuşmazlığı meydana geldiğinden; Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza. Mahkemesince Cumhuriyet Başsavcılılıklarına gönderilen dosya hakkında, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yapılacak bir işlem olmadığından, 2009/901 Esas sayılı dava dosyasının yazıları ekinde gönderildiği bildirilmiştir.

GAZİOSMANPAŞA 1. SULH CEZA MAHKEMESİ: 06.01.2012 gün ve E:2009/101, K:2011/572 sayı ile, Mahkemelerinin 2009/101 Esas, 2011/572 Karar, 26/05/2011 günlü kararı ile 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu'nun Ek.3 maddesi son fıkrasında "idari para cezalarına karşı cezanın tebliğ tarihinden itibaren en geç yedi gün içinde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir gerekçesiyle mahkemelerinin görevsizliğine, dosyanın görevli ve yetkili Bölge İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilerek dosyanın İstanbul Bölge İdare Mahkemesine gönderilmiş olduğu, İstanbul 5.İdare Mahkemesi'nin 2011/1957 Esas, 2011/1489 Karar, 20.10.2011 günlü gönderme kararı ile dosyayı mahkemelerine göndermesiyle, Mahkemeleri ile İstanbul 5.İdare Mahkemesi arasında görev uyuşmazlığı oluştuğu gerekçesiyle; Mahkemelerinin GÖREVSİZLİĞİNE, görevli ve yetkili mahkemenin Bölge İdare Mahkemesi olduğuna, görev uyuşmazlığının halli için dosyanın Yargıtay'a gönderilmesine karar vermiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı; 22.03.2012 gün, 2012/46831 sayılı yazı ile ile; Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesince Başsavcılıklarına gönderilen dosyanın incelenmesi sonucunda; Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesi ile İstanbul 5. İdare Mahkemesi arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıkmış olmasına rağmen dosyanın Mahkememiz Başkanlığı yerine, muhtemelen sehven Başsavcılıklarına gönderilmiş olduğu anlaşıldığından, gereğinin ifası için dosyanın ekte sunulduğu belirtilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 1.10.2012 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın sözlü açıklamaları ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR 'ın başvurunun reddi gerektiğine ilişkin sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulu'nun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkûmiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi

gerektiği...” açıkça belirtilmiştir. Bu durum gözetildiğinde, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

2247 sayılı Yasa’nın 14. maddesinde, “Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekir.

Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir” ve 19. maddesinde, “Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler.

(Değişik ikinci fıkra: 23/7/2008 – 5791/9 md.) Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir” denilmiştir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

Olayda; Sulh Ceza Mahkemesi’nce, açılan dava sonucunda idari yargının görevli olduğuna ilişkin bir görevsizlik kararı verilmiş olmasına karşılık; dosyanın doğrudan gönderilmesi üzerine İdare Mahkemesi’nce; “ortada idare mahkemesine hitaben yazılmış dilekçeyle açılmış bir dava bulunmadığından Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı vermesi üzerine, doğrudan gönderdiği dosyayla yapılabilecek herhangi bir işlem bulunmadığı; … gerekçesiyle; dosya esas kaydının kapatılmasına ve dosyanın Gaziosmanpaşa 1. Sulh Ceza Mahkemesi'ne iadesine” karar verilmiş olduğundan, ortada olumsuz görev uyuşmazlığı doğmasına neden olacak şekilde idari yargı yerince göreve ilişkin olarak verilmiş bir karar bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa’nın 14. ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

SONUÇ : 2247 sayılı Yasa’nın 14. ve 19. maddelerinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa’nın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 1.10.2012 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.